

Medieklagenemnda

Klagenemndas avgjørelse av 23. september 2024 i sak 2024/1035

Saken gjelder: Klage på vedtak om avslag på søknad om tilskudd til medieforskning 2024

Klager: Høgskolen i Innlandet ved [REDACTED]

Klagenemndas

medlemmer: Bjørnar Borvik, Gunn Enli, Eirik Østerud og Karin Fløistad

Bakgrunn:

- (1) Medietilsynet forvalter tilskuddsordningen for medieforskning. Fagutvalget for medieforskning (heretter fagutvalget, tidligere Rådet for anvendt medieforskning) utarbeider innstillingen som ligger til grunn for Medietilsynets vedtak.
- (2) Høgskolen i Innlandet ved [REDACTED] (klager) søkte om 686 528 kroner fra tilskuddsordningen til prosjektet «Eldre borgere på nettet: Bekjempelse av feilinformasjon og «bothærer» (bot armies)». I prosjektbeskrivelsen viste klager til at prosjektet skulle undersøke «hvilke psykologiske aspekter som gjør seniorer sårbare for manipulasjon, og hvilke egenskaper ved innholdet de er spesielt tilbøyelige til å stole på. Dette er kunnskap som trengs for at man skal kunne utarbeide kurs i medieferdigheter som er tilpasset seniorers psykologiske egenskaper. For å beskytte demokratiet mot valginnblanding må eldre gjøres i stand til å motstå manipulatorer på nettet».
- (3) Fagutvalget behandlet søknaden i møte 1. desember 2023 og innstilte på avslag. Fagutvalget kom med følgende begrunnelse:

«Dette er et prosjekt som setter søkelys på et underutforsket felt, og et felt som kan være viktig for eldre. Premisset for prosjektet oppleves likevel noe uklart. Problemstillingen er vid og eldre informanter synes å utsettes for spørsmål de ikke har forutsetning til å svare på. Søknaden mangler en gjennomgang av relevant forskning fra Norge. Søknaden oppgir at en del av prosjektet skal gjennomføres i 2025, mens fagutvalget kun tildeler midler for 2024. Utvalget innstiller på avslag.»
- (4) Medietilsynet avsto søknaden i vedtak 30. januar 2024. Tilsynet sluttet seg til fagutvalgets vurdering, og søknaden nådde derfor ikke opp i konkurranse med de øvrige søknadene.
- (5) Klager ba om utvidet begrunnelse i e-post 11. februar 2024. Medietilsynet ga slik utvidet begrunnelse i e-post 14. februar 2024.
- (6) Klager påklaget vedtaket 4. mars 2024. Medietilsynet har vurdert klagen, men har opprettholdt avslaget jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd. Saken ble oversendt til Medieklagenemnda ved brev 1. juli 2024.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (7) Nemndsmøte i saken ble avholdt 23. september 2024.

Medietilsynets begrunnelse i korte trekk:

- (8) Medietilsynet har begrunnet sitt avslag med at klager ikke nådde opp i konkurransen med de øvrige søknadene. Basert på fagutvalgets vurdering mener Medietilsynet at det er et viktig prosjekt, men at premisset er noe uklart. Det er en vid problemstilling, det er kun med to studier fra Norge, og prosjektet mangler referanse til åpenbare studier herfra.
- (9) Medietilsynet har også vist til at de mottok 53 søknader om tilskudd til medieforskning for 2024. Det ble søkt om i overkant av 17 millioner kroner, mens tilsynet kun hadde 4,4 millioner kroner til utdeling, i tillegg til 400 000 kroner til handlingsplanen mot spilleproblemer.
- (10) I den utvidete begrunnelsen har Medietilsynet vist til at av de 14 søkere som innvilget støtte til sine prosjekter, var det seks masterstudenter, to konferanser og ett prosjekt som fikk midler fra handlingsplanen mot spillproblemer. Det var altså kun fem forskere som fikk innvilget støtte til forskningsprosjekter. Konkurransen om midlene var hard, og klagers søknad nådde ikke opp mot søkere som for eksempel forankret prosjektene sine langt sterkere i relevant forskning fra Norge.
- (11) Det er begrenset med midler i ordningen. Det blir derfor en prioritering blant de beste søkerne om hvem som skal få tildelt midler og hvor mye. Man har ikke rettskrav på å få innvilget en søknad om tilskudd, dette uavhengig av referanser til norske studier og god kompetanse hos prosjektleder og samarbeidspartnere.
- (12) De fem forskerne som fikk innvilget tilskudd til forskningsprosjekter tilfredsstilte kravene til forsknings- og utviklingsprosjekter på mediefeltet på en bedre måte enn klagers søknad. Medietilsynet understreker at det at klager søkte om midler for både 2024 og 2025 ikke har vært avgjørende for avslaget.

Klager har i det vesentlige anført:

- (13) Klager er uenig i fagutvalgets og Medietilsynets vurdering av at søknaden viser til for lite relevant forskning fra Norge. Klager viser til at det totalt er 40 referanser i prosjektbeskrivelsen, hvor seks av disse referansene viser til norske studier. Noen av de norske studiene er skrevet på engelsk. Med tanke på at dette er en søknad om et prosjekt som gjelder problemstillinger det er forsket lite på globalt, er antall norske referanser høyt.
- (14) Klager anfører videre at det ikke er et krav om et visst antall norske referanser for å få prosjektet godkjent.
- (15) Med hensyn til varigheten på prosjektet peker klager på at hun avklarte med Medietilsynet via e-post at søknaden også kunne omfatte 2025. Dersom klager viste at det å søke om midler for 2025 ville føre til avslag, ville hun justert varigheten på prosjektet.
- (16) Klager anfører at begrunnelsen for avslaget er utilstrekkelig. Det ble arbeidet med prosjektbeskrivelsen i flere måneder med professorer fra Norge og Storbritannia, en profesjonell konsulent for søknader til forskningsprosjekter, HINNs forskningsrådgiver,

i tillegg til en betalt profesjonell korrekturleser. Med alle de ressursene og tiden som er brukt på prosjektet, er resultatet en stor skuffelse.

Medieklagenemndas vurdering:

- (17) Saken gjelder klage på vedtak om avslag på søknad om midler for medieforskning for 2024. Vedtaket er fattet av Medietilsynet etter innstilling fra fagutvalget.
- (18) Tilskuddsordningen har ikke direkte hjemmel i mediestøtteleven eller tilhørende forskrifter, og Medieklagenemnda har derfor tilsynelatende ikke kompetanse som klageinstans. Imidlertid fremgår det av Ot.prp. nr. 138 L (2019-2020) punkt 5.1 at «Medieklagenemnda er klageinstans for Medietilsynets vedtak om tilskudd». Nemnda legger derfor til grunn at mediestøtteleven § 11 har fått en noe uheldig utforming og at nemnda er ment å være klageinstans for alle enkeltvedtak om mediestøtte. Nemnda har også tidligere behandlet to saker som gjelder søknad om midler for medieforskning og Medietilsynet har selv opplyst på sin hjemmeside at Medieklagenemnda er klageinstans for ordningen. Nemnda er klageinstans for de øvrige tilskuddsordningene Medietilsynet forvalter etter mediestøtteleven, og nemnda kan ikke se avgjørende argumenter for at klager på vedtak etter denne ordningen skal behandles av Kultur- og likestillingsdepartementet. Dette er også i tråd med prinsippet om armlengdes avstand, da det er departementet som tildeler midler til forskuddsordningen på ettårig basis.
- (19) Søknadene i tilskuddsordningen ble vurdert etter *Veiledning – Søknad om midler til medieforskning for 2024*. Medieklagenemnda er ikke kjent med at det foreligger rettsregler, for eksempel forskriftsbestemmelser, som nærmere regulerer tildelingen av tilskudd fra denne ordningen. Medietilsynet har selv vist til at det er en ettårig tilskuddsordning som følger statsbudsjettåret. Det er begrenset med midler i ordningen.
- (20) På regjeringens nettsider framgår at fagutvalget for medieforskning er et rådgivende organ for Medietilsynet, og at fagutvalget utarbeider innstilling til tilsynet som tar den endelige avgjørelsen om avslag og tildelinger. Videre framgår følgende om mandatet til fagutvalget:

«Rådet skal fordele midler til anvendt medieforskning med særlig vekt på forskning på tvers av mediene. Rådet skal herunder fordele midler til forskning som gjelder redaksjonelle, økonomiske og tekniske forhold, og utviklingsarbeid som kan komme praktisk presse- og annen medievirksomhet til gode.»
- (21) Fagutvalget er i tildelingsbrev fra Kultur- og likestillingsdepartementet for 2024 gitt følgende mandat:

«Innstille til Medietilsynet om fordeling av midler til forskning og utviklingsarbeid på mediefeltet, særlig relatert til mediemangfold og kritisk medieforståelse, samt problemstillinger relatert til dataspill (jf. handlingsplanen mot spilleproblemer). Aktuelle prosjekter skal ha en teoretisk forankring og en klar praktisk nytteverdi.»
- (22) Medieklagenemnda bemerker at tilskudd til anvendt medieforskning er et knapphetsgode, og at Medietilsynet og fagutvalget må foreta en streng prioritering og vurdering av de innkomne søknadene. Dette har som konsekvens at også gode søknader kan bli avslått eller bli tildelt et mindre beløp enn det er søkt om. Nemndas prøving vil som utgangspunkt og hovedregel måtte begrenses til om tildelingsprosessen oppfyller de alminnelige

forvaltningsrettslige kravene til saksbehandling, herunder hensynet til begrunnelse, likebehandling og forutberegnelighet. Hvorvidt Medietilsynet i tilstrekkelig grad har begrunnet det påklagede vedtak og foretatt en vurdering i tråd med gjeldende regelverk, vil være en sentral del av denne vurderingen.

- (23) Mandatet gjengitt i avsnitt 19 og 20 ovenfor gir Medietilsynet og fagutvalget et betydelig rom for skjønn ved tildelingen av midler. Etter klagenemndas oppfatning er også *Veiledning – Søknad om midler til medieforskning for 2024* i tråd med de føringer som fremgår av departementets tildelingsbrev. Under overskriften «Kvalitet» er følgende punkter angitt:

«Kvalitet

- Er problemstillingene klart presisert og gjennomarbeidet?
 - Er søknaden faglig oppdatert, viser søkeren til relevant litteratur på feltet?
 - Er prosjektet realistisk med den tidsrammen og den metoden som er foreslått?
 - Eventuelt – har søkeren tilbud om faglig veiledning?
 - Er det størst mulig overensstemmelse mellom teori og empiri i prosjektet?
 - Har søkeren gjort rede for metode og datamateriale som undersøkelsen bygger på?»
- (24) Fagutvalgets begrunnelse er svært knapp, og burde ha vært utformet slik at den mer eksplisitt ble knyttet til de vurderingskriteriene som framkommer av veiledningen. Den utvidete begrunnelsen fra Medietilsynet tilfører etter nemndas vurdering ikke noe til begrunnelsen fra fagutvalget, og er slik sett av begrenset selvstendig verdi. Medieklagenemnda har vært i betydelig tvil, men har likevel kommet til at begrunnelsen oppfyller forvaltningslovens krav. Nemnda viser for det første til at fagutvalget mener at premisset for prosjektet er noe uklart. Fagutvalget har pekt på at problemstillingen i prosjektet er vid og at eldre informanter synes å utsettes for spørsmål de ikke har forutsetning for å svare på. At problemstillingen er klart presisert og gjennomarbeidet, er et sentralt og relevant moment fagutvalget og tilsynet etter veiledningen kan vektlegge.
- (25) Fagutvalget har også vist til at søknaden mangler en gjennomgang av relevant forskning fra Norge. Medietilsynet har vist til at prosjektet setter søkelys på problemstillinger som det er forsket lite på, og som kan være viktig for eldre. Imidlertid nådde ikke søker opp i konkurransen med andre søknader, som for eksempel forankret prosjektene sine langt sterkere i relevant forskning fra Norge enn det denne søknaden gjorde.
- (26) Medieklagenemnda er enig med klager i at det ikke er fastsatt et minstekrav for referanser til norske studier, og antar at det å operere med et slikt minstekrav ikke er en egnet måte å sikre tilstrekkelig forankring i allerede gjennomførte forskningsprosjekter. Det kan uansett vanskelig kreves et stort antall norske studier all den tid det dreier seg om problemstillinger som det er forsket lite på. Dette utgjør imidlertid kun en del av

begrunnelsen for hvorfor klager ikke nådde opp i konkurransen med andre søkere. At det ved vurdering av hvilke prosjekter som når opp i konkurransen er vektlagt at andre søkere i større grad har forankret prosjektene i relevant forskning, er i tråd med retningslinjene for tildeling. Medietilsynet har videre understreket at det ikke var av avgjørende betydning for avslaget at klager søkte om midler til 2024 og 2025.

- (27) Samlet sett finner derfor Medieklagenemnda at det er foretatt en reell og selvstendig vurdering av klagers prosjekt. Nemnda finner ikke grunn til å overprøve de faglige og skjønnsmessige vurderingene som fagutvalget og Medietilsynet har foretatt i denne saken.
- (28) Nemnda vil avslutningsvis påpeke at det både i fagutvalgets og Medietilsynets begrunnelser for de prioriteringer og tildelinger som gjøres, er vanskelig å se klare spor av de vurderingskriterier som framgår av veiledningen under overskriftene «Tema», «Føringer» og «Kvalitet». Med tanke på at det er lagt opp til en vurderingsprosess i tre ledd – som inkluderer et forskningsutvalg i tillegg til fagutvalget og Medietilsynet – er det nemndas syn at det er en ikke ubetydelig diskrepans mellom beslutningsprosessen og kvaliteten på begrunnelsene som gis. Nemnda antar at poenget med veiledningen er å sikre at søknadene har det innhold som Medietilsynet mener er nødvendig for å foreta en forsvarlig vurdering av og prioritering mellom innsendte søknader. Da er det ikke urimelig å forvente at også tilsynets begrunnelser for prioriteringer og tildelinger knyttes mer eksplisitt til de kriterier som tilsynet selv har gitt uttrykk for at skal legges til grunn, men likevel slik at kravene til begrunnelse til en viss grad må tilpasses særtrekk ved den enkelte tilskuddsordning. Blant annet vil antallet søkere og størrelsen på tilskuddene være av betydning.

Konklusjon:

På denne bakgrunn treffer Medieklagenemnda følgende

vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur